

CONSILIUL NAȚIONAL AL PERSOANELOR VÂRSTNICE

Str. George Vraca, nr. 9, etaj 1, sector 1, cod 010146, București

Tel: (004) 021 312 44 31, Fax: (004) 021 312 44 45, e-mail: cnpvro@yahoo.com, web-site: www.cnpv.ro

Coșul minim de consum lunar pentru persoanele vârstnice

**Septembrie
2012**

Cuprins

1.	Introducere	3
2.	Cap.I - Situația socio-economică a persoanelor vârstnice	4
3.	Cap.II - Istoricul coșului minim de consum lunar în România	8
4.	Cap.III - Metodologia de stabilire a coșului minim de consum lunar, utilizată de către Institutul Național de Statistică, analiza structurii, comparații și concluzii . .	10
5.	Cap. IV - Metodologia de stabilire a minimului decent de trai și a minimului de subzistență, utilizată de către Institutul de Cercetare a Calității Vieții, analiza structurii, comparații și concluzii	22
6.	Cap. V Propunere în vederea instituirii coșului minim de consum lunar pentru pensionarul singur din mediul urban	28
7.	Cap. VI – Propunerea valorii coșului minim de consum lunar pentru pensionarul singur din mediul urban, în prețurile lunii iulie 2012	31
8.	Cap. VII – Propuneri	33
9.	Bibliografie.	35
ANEXE.		
1.	Gruparea pensionarilor de asigurări sociale de stat și agricultori pe niveluri de pensii și pe categorii, iulie 2012	36
2.	Rata de sărăcie pentru persoanele de 65 ani și peste, total și pe sexe în anul 2010	38
3.	Propunere privind coșul minim de consum lunar pentru pensionarul singur din mediul urban, la nivelul prețurilor lunii iulie 2012	39

Introducere

Persoanele vârstnice (60 ani și peste) reprezintă aproximativ o cincime din populația țării și potrivit tendințelor demografice, în România, ca și pe plan mondial această pondere este în continuă creștere, ceea ce justifică reglementarea unei structuri diferite a necesarului de consum al acestora față de cel al persoanelor active și respectiv al celorlalți membri ai societății.

În România, în anul 1990, persoanele în vârstă de 60 de ani și peste, reprezentau **10,30%** din totalul populației, ajungând în iulie 2010 la **20,31%**, iar pentru anul 2030 se estimează că se va ajunge la **22,30%** - situație care demonstrează că persoanele vârstnice sunt un segment important în cadrul populației.

În semnificativă și continuă creștere, majoritatea populației vârstnice din România nu dispune de resurse financiare suficiente pentru o viață decentă. Calitatea vieții acestei categorii de populație ar trebui să reprezinte o prioritate care să stea în atenția Guvernului. Cheltuielile pentru întreținerea locuinței, plata alimentelor și a serviciilor de sănătate sunt covârșitoare, încât preocupările pentru participarea la viața socială și culturală rămân reziduale pentru persoanele vârstnice, condiții în care un sprijin real și consistent din partea statului este absolut necesar.

Având în vedere aceste majorări ale prețurilor și faptul că în luna **iulie 2012**, **1.448.967** (27,29%) pensionari de asigurări sociale de stat și agricultori au avut pensii sub **417** lei (coșului mediu efectiv de consum lunar¹), **2.275.510** pensionari (42,85%) sub **562** lei (valoarea nivelului minim de subzistență²), și **2.920.054** pensionari (54,99%) sub **696** lei (valoarea nivelului minim de trai decent²), este necesar să se intervină cu noi măsuri pentru majorarea veniturilor acestei categorii de populație (Anexa nr.1).

¹Valoarea coșului mediu efectiv de consum lunar al pensionarului singur, total țară, calculat la prețurile lunii iulie 2012, comunicat de Institutul Național de Statistică;

²Valoarea nivelului minim de subzistență și valoarea nivelului minim de trai decent, total țară, pentru pensionarul singur, la prețurile lunii iulie 2012, au fost calculate pe baza datelor comunicate de Institutul de Cercetare a Calității Vieții;

Capitolul I

Situația socio-economică a persoanelor vârstnice

Situația grea în care se găsește astăzi marea majoritate a vârstnicilor din România, considerăm că se datorează următoarelor aspecte principale:

- Creșterea progresivă și necontrolată a costurilor întreținerii locuinței, a serviciilor și a alimentelor de bază, ridică gradul de incidență a sărăciei în rândul vârstnicilor, care datorită vârstei înaintate sunt expuși suplimentar unor riscuri specifice;
- Persoanele vârstnice care locuiesc în mediul urban, față de persoanele care locuiesc în mediul rural, au nevoie de un venit mai mare pentru acoperirea cheltuielilor lunare pentru întreținere și pentru serviciile de bază;
- Protecția socială a vârstnicilor nu se asigură pe baza unui Program Național aprobat de Parlament, ceea ce face să se situeze cu mult sub nivelul european;
- Sistemul de servicii destinate bătrânilor singuri și dependenți, care nu se mai pot autogospodări, precum și a celor cu dizabilități, ca grupuri principale de risc, este reglementat fragmentat și nu se realizează în cadrul unui sistem articulat de instituții (cele care coordonează activitățile medicale și respectiv cele care se ocupă de serviciile sociale), care prin cooperare permanentă ar putea garanta eficientizarea lor;
- Persoanele vârstnice fără afecțiuni de sănătate majore sunt obligate să participe la acțiuni aducătoare de venit pentru asigurarea traiului zilnic. În acest sens se evidențiază creșterea numărului cerșetorilor în rândul vârstnicilor;
- Veniturile insuficiente ale pensionarilor fac ca aceștia să nu mai poată acoperi cheltuielile strict necesare pentru procurarea medicamentelor necesare întreținerii a sănătății, pentru plata unor servicii medicale în ambulatoriu sau în spitale.

Multe din nevoile de sprijin, în special cele de asistență socială comunitară la domiciliu, sunt acoperite numai formal prin măsuri legislative care nu se aplică sau nu se pot practic aplica fără acțiuni reale și concertate, la nivel local, în special în mediul rural. Așadar, **accesul redus al vârstnicilor la prestații și servicii sociale sporește "șansele" acestora de a rămâne în rândul săracilor.**

Evoluția riscului de sărăcie relativă³ în anii 2005 - 2010, arată că acest fenomen este stabil în timp în majoritatea țărilor UE27, acesta oscilând între 16,0% (2005) -17,0% (2007) -16,0% (2010). **România** a avut una din cele mai ridicate rate de sărăcie relativă (21,1%), în anul 2010, situându-se pe penultimul loc, după Letonia (21,3%). Pentru femei, situația a fost similară, rata de sărăcie a acestora în România, de 21,4%, fiind urmată numai de Bulgaria 22,3%.

Datele Eurostat cu privire la gradul de sărăcie al persoanelor de 60 ani și peste (Anexa nr.2), indică o rată de sărăcie relativă de 15,7%, valoare peste nivelul mediei UE27 (15,3%).

În ceea ce privește situația din țările Uniunii Europene (Anexa nr.2), cele mai mari rate de sărăcie relativă a persoanelor vârstnice (60 ani și peste) în anul 2010 au fost în : Cipru (34,7%), Bulgaria (28,7%), Grecia (20,8%), Spania (20,6%), Portugalia (20,0%), Marea Britanie (19,9%), Letonia (19,6%), și cei mai puțin săraci în: Olanda (6,9%), Luxemburg (6,8%), Slovacia(6,7%), Cehia (6,4%), Ungaria (4,8%).

În multe țări UE, femeile și bărbații în vârstă de 60 ani și peste sunt mai expuși riscului de sărăcie decât alte categorii de vârstă, ceea ce semnifică că în multe cazuri, pensiile sunt semnificativ mai mici decât salariile, în principal deoarece pensiile nu reușesc să țină pasul cu creșterile salariale.

De asemenea, în România nu sunt încă dezvoltate și aplicate programe care să vizeze pregătirea pentru pensionare și identificarea posibilităților de menținere a unei vieți active și a unei participări sociale semnificative pentru persoanele vârstnice. O mare parte din acestea nu dispun de resurse financiare suficiente pentru o viață decentă, iar participarea la viața socială și culturală continuă să rămână deziderate nesoluționate, până în prezent.

Pe domenii de interes privind persoanele vârstnice, se pot evidenția, următoarele probleme:

⇒ **Pensii și asigurări sociale**

- **Creșterea raportului de dependență** ca urmare a creșterii numărului de beneficiari și a diminuării numărului de contribuabili. Astfel, de la **315,1** pensionari⁴ la 1000 salariați în 1990, s-a ajuns la **958,2** pensionari la 1000 salariați în 2001 și la **1.140,1** pensionari la 1000 salariați în 2011;

³ Pragului de sărăcie relativă este de 60,0% din nivelul median al distribuției veniturilor populației.

⁴Au fost considerați doar pensionarii de asigurări sociale de stat, iar în anii 2006 - 2011 oscilația raportului de dependență economică s-a datorat oscilației ușoare a numărului de salariați.

- Nivelul cheltuielilor **totale** cu pensiile în România, de 9,4% din PIB, este extrem de scăzut față de 13,1% cât reprezenta media Uniunii Europene în anul 2009. Țările situate peste media UE în același an au fost în Italia cu 16,0%, Austria 15,1%, Franța 14,5%, Portugalia 14,1%, Grecia 13,4% și Germania 13,1%;
- **Nivelul pensiilor în sistemul public se menține mic** față de cel al salariilor (pensia medie asigurări sociale (fără agricultori) a reprezentat în luna **iulie 2012** numai **50,1%** din salariul mediu net), deși și salariile sunt departe de ceea ce ar fi necesar, nu doar pentru un trai decent, ci și pentru a constitui un mijloc de atragere a forței de muncă;
- Menținerea constantă a cuantumului punctului de pensie la valoarea din octombrie 2009, pe parcursul perioadei 2010-2012, în contextul creșterii considerabile a prețurilor produselor și serviciilor a afectat profund capacitatea de cumpărare, cu efecte asupra nivelului de trai și a calității vieții persoanelor vârstnice.

În concluzie se poate afirma că sistemul public de pensii din România se găsește, în prezent, într-o situație critică, cu deficite financiare curente și oferă pensii în cuantum insuficient unui trai decent mării majorități a pensionarilor.

⇒ **Asistența socială**

- Se constată o **slabă dezvoltare a serviciilor pentru vârstnicii aflați în dificultate** comparativ cu alte categorii defavorizate de populație (copii, persoane cu dizabilități) și o **insuficientă dezvoltare a structurilor la nivelul autorităților publice** centrale și locale care să monitorizeze cazurile sociale din cadrul acestora;
- **Nu sunt dezvoltate programe de reinserție socială** și de menținere a unei vieți active și a unei participări semnificative a persoanelor vârstnice în societate;
- Legislația în domeniul financiar nu încurajează suficient **transferurile între sectorul public și cel privat**, astfel încât resursele sunt insuficiente și inegal repartizate la nivelul comunităților, cu diferențe majore între localități;
- **Nu există o autoritate la nivel național** care să monitorizeze aplicarea măsurilor pe plan local și pentru gestionarea bazei de date cu privire la **protecția persoanelor vârstnice**;
- **Nu există servicii /departamente destinate persoanelor vârstnice** în cadrul direcțiilor de asistență socială județene, persoanele vârstnice intrând în categoria persoanelor adulte sau cu dizabilități;

- **Legea nr.17/2000** privind asistența socială a persoanelor vârstnice reprezintă un **act normativ depășit** față de situația actuală, cât și față de noua Lege a asistenței sociale nr.292/2011, fiind necesară armonizarea celor doua acte normative astfel încât administrația publică centrală și locală cu atribuții în domeniu să fie în măsură să elimine situațiile de abuz și neglijență la care sunt expuse persoanele vârstnice și să le ofere acestora un trai decent;
- **Lipsește un Program Național pentru Protecția Socială a Persoanelor Vârstnice** care să fie însușit și aprobat de Parlament, astfel încât guvernul actual și cele viitoare să aibă obligația să-l aplice în condiții de responsabilitate.

Capitolul II

Istoricul coșului minim de consum lunar în România

Așa cum este definit în literatura de specialitate, **coșul minim de consum lunar** este reprezentat prin ansamblul produselor alimentare, nealimentare și a serviciilor necesare unui minim de trai și este exprimat:

- **cantitativ** – prin cantitățile minime de bunuri și servicii necesare subzistenței,
- **valoric** – prin cheltuielile realizate pentru procurarea acestor bunuri și servicii și cele implicate de plata altor bunuri și servicii necesare consumului minim, nespecificate în expresie cantitativă.

România a adoptat, în mod oficial, pentru prima dată termenul de "**coș minim de consum lunar**" în anul 2000, prin emiterea OUG nr. 217.

Având în vedere că protecția socială trebuie să fie reală, adică să acopere un minim necesar pentru supraviețuire, coșul minim de consum lunar a avut rolul de a orienta autoritățile guvernamentale în stabilirea, sub orice formă, a măsurilor de sprijin social.

Odată adoptat, coșul minim de consum lunar a fost evaluat trimestrial, de către Guvern din anul 2000 până în trimestrul II al anului 2003, prin următoarele acte normative:

Actul normativ	Anul	Trim.	Nivelul coșului - lei/ gospodărie -	Nivelul coșului - lei / persoană -	Creștere %
HG nr. 380/2000	2000	IV	335	120	-
HG nr. 1200/2001	2001	I	363	130	8,40
HG nr. 1200/2001	2001	II	388	139	15,80
HG nr. 1200/2001	2001	III	402	144	20,00
HG nr. 222/2001	2001	IV	443	158	32,20
HG nr. 622/2002	2002	I	458	164	36,70
HG nr. 1145/2002	2002	II	481	172	43,60
HG nr. 1458/2002	2002	III	486	174	45,10
HG nr. 252/2002	2002	IV	528	189	57,60
HG nr. 928/2003	2003	I	541	193	61,50
HG nr. 1079/2003	2003	II	553	198	65,10

Art. 2 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 217/2000, care reglementa evaluarea trimestrială a coșului minim de consum lunar și aprobarea acestuia prin hotărâre a Guvernului, a fost ulterior abrogat prin art. 23 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 11 /2004 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale.

Se poate afirma că evoluția societății românești nu a marcat un interes pentru o cât mai fidelă definire a caracteristicilor vieții persoanelor la vârsta a treia, situație ce necesită reglementarea coșului de consum lunar al familiei de pensionari și calcularea valorii acestuia la un nivel care să le permită un trai decent.

Capitolul III

Metodologia de stabilire a coșului minim de consum lunar, utilizată de către Institutul Național de Statistică, analiza structurii, comparații și concluzii

Aspectele specifice referitoare la structura coșului mediu efectiv de consum lunar, pentru persoana vârstnică sunt legate de:

- particularitățile vârstei în raport cu starea individuală de sănătate;
- gradul de uzură fizică și psihică a organismului;
- nevoile individuale pentru un trai decent.

Aplicând o metodă derivată din metoda Băncii Mondiale, Institutului Național de Statistică a fundamentat pentru luna octombrie 2000, primul coș minim de consum lunar, care a fost publicat ca structură și valoare în OUG nr.217/2000. Construcția acestui coș minim și evaluarea lui s-au bazat, în principal, pe informațiile privind consumul efectiv al populației, colectate prin „Ancheta Integrată în Gospodării”⁵, cercetare multifuncțională realizată la acea dată de Institutul Național de Statistică (I.N.S.), precum și pe alte date relevante pentru dimensionarea corectă a necesităților de consum.

Pentru constituirea coșului minim de consum lunar s-au avut în vedere datele privind **consumul efectiv și cheltuielile gospodăriilor situate în zona pragului de sărăcie relativă**, stabilit la nivelul a 60,0% din cheltuielile medii de consum realizate

⁵ **Ancheta Integrată în Gospodării (AIG)** asigura informațiile necesare pentru evaluarea veniturilor, cheltuielilor și consumului populației. Ancheta se realiza pe un eșantion de gospodării, din mediul urban și rural, selectate în mod aleator din toate județele țării și din Municipiul București.

În cercetare erau cuprinse gospodării din toate categoriile socio-economice: salariați, patroni, lucrători pe cont propriu în agricultură, membri ai asociațiilor agricole, lucrători pe cont propriu în activități neagricole, membri ai cooperativelor neagricole, șomeri, pensionari, alte categorii. Apartenența gospodăriei la una din aceste categorii socio-economice se stabilea pe baza statutului ocupațional principal declarat al capului gospodăriei.

Pentru colectarea informațiilor se foloseau 2 tipuri de formulare: chestionarul anchetei și jurnalul gospodăriei. Perioada pentru care se înregistrau datele în chestionarul anchetei și în jurnalul gospodăriei (perioada de referință) era luna calendaristică

Eșantionul cuprindea 36000 de gospodării anuale, împărțite în 12 secțiuni a câte 3000 de gospodării intervievate timp de o lună în timpul anului. De la acestea erau colectate răspunsuri de la aproximativ 2600 – 2800 de gospodării în fiecare lună.

Estimările corespunzătoare întregii populații se calculau prin extinderea rezultatelor anchetei pe baza ponderilor atribuite fiecărei gospodării din eșantion, care au răspuns la anchetă.

Începând cu anul 2001 AIG a fost înlocuită cu **Ancheta Bugetelor de Familie (ABF)**

Deși anchetele ABF și AIG utilizează chestionare diferite – chestionarul ABF referindu-se mai în detaliu la consum decât cel din AIG care l-a precedat – datele provenite din cele două anchete sunt, cu mici excepții, perfect comparabile. Informațiile primare pentru cele două anchete sunt colectate pe baza aceluiași jurnal al gospodăriei, care descrie mai în detaliu consumul de alimente, de bunuri nealimentare și de servicii.

de ansamblul gospodăriilor. Corespunzător acestui prag, calculele de fundamentare a coșului s-au bazat pe datele referitoare la consumul și cheltuielile (detaliat pe clase de produse) a 20,0% din totalul gospodăriilor cercetate și anume a celor situate în a treia și a patra decilă (D3 și D4) a distribuției gospodăriilor după nivelul venitului total pe persoană. Gospodăriile din D3 au avut un venit mediu de 1,61 față de D1 și gospodăriile din D4 au avut un venit mediu de 1,84 față de D1.

Primul coș minim de consum lunar (calculat pentru o gospodărie de mărime medie de 2,804 persoane) a fost determinat pe baza următoarelor elemente:

PRODUSE ALIMENTARE

- necesarul mediu zilnic de 2.760 calorii pe o persoană, recomandat de nutriționiști, repartizat conform structurii consumului alimentar mediu lunar al gospodăriilor din decilele D3 și D4 (din **calcul**, rezultă în medie pentru decilele D3 și D4, 2.400 calorii), a fost transformat în unități fizice, la care s-a aplicat valoarea prețurilor din luna octombrie 2000, obținându-se valoarea corespunzătoare.

UNELE SERVICII

- consumul mediu unitar lunar de utilități (energie electrică, termică, gaze naturale, telefon, abonament transport) ce a revenit pe un locuitor conform normelor de consum și pe baza balanței energetice, a fost multiplicat cu prețurile /tarifele unice pe țară stabilite prin acte normative sau note de negociere, obținându-se consumul valoric.

PRODUSE NEALIMENTARE + SERVICII

- media cheltuielilor lunare efectuate de gospodăriile din decilele D3 și D4 pentru elementele consumului de produse nealimentare și pentru celelalte servicii.

Evaluarea coșului minim de consum lunar s-a realizat în raport cu trei componente și anume:

- ✓ Prima categorie este formată din **produsele alimentare și serviciile** pentru care au fost determinate și **cantitățile aferente consumului minim**. Au fost 34 de produse alimentare și 5 tipuri de servicii care au reprezentat 87,0%,

- respectiv 58,1% din media cheltuielilor efectuate de gospodăriile din decilele D3 și D4 pentru produse alimentare, respectiv servicii.
- ✓ A doua categorie este formată din câteva grupe de **bunuri nealimentare și servicii** de mare importanță în consumul gospodăriilor care au fost cuprinse în coș cu **cheltuielile minime aferente** (confecții, tricotaje, încălțăminte, cărți și rechizite școlare, medicamente, articole de igienă, apă, canal, salubritate, abonament RTV, servicii medicale, impozite și taxe). Nivelul acestor cheltuieli reprezintă 66,5%, respectiv 29,0% din media cheltuielilor efectuate de gospodăriile din decilele D3 și D4 pentru produse nealimentare, respectiv servicii.
 - ✓ A treia categorie include **toate celelalte bunuri și servicii** care compun consumul efectiv al gospodăriilor din decilele D3 și D4, **care nu au fost nominalizate în primele 2 categorii**, dar sunt cuprinse **global** în coșul minim, cu sume reprezentând totalul cheltuielilor efectuate de gospodăriile din decilele D3 și D4 pentru aceste elemente, repartizate distinct pe trei clase: produse alimentare, produse nealimentare și servicii. Cheltuielile aferente acestei categorii au reprezentat 13,0% din cheltuielile efectuate de gospodăriile din decilele D3 și D4 pentru consumul alimentar, 33,5% din cheltuielile efectuate de aceste gospodării pentru bunurile nealimentare și 12,9% din cheltuielile pentru servicii.

Coșul minim de consum lunar astfel stabilit și structurat s-a **reevaluat trimestrial** (ultima lună din trimestru), până în trimestrul II al anului 2003, în următorul mod: prețurile (valorile) aferente componentelor care au format primele 2 categorii s-au inflatat prin multiplicare cu **indicii de creștere a prețurilor la produse și grupe de produse și servicii, calculați și publicați lunar de către Institutul Național de Statistică**.

În cazul celei de-a treia categorii, (alte produse) sumele aferente s-au calculat prin aplicarea unor coeficienți la valorile rezultate prin însumarea componentelor nominalizate și anume: **0,150** pentru produsele alimentare, **0,504** pentru bunurile nealimentare și **0,148** pentru servicii. Coeficienți au fost determinați, pentru fiecare grupă, când a fost construit primul coș, calculând **ponderea celei de-a treia categorii de componente nenominalizate a coșului, alte produse**, în total produse nominalizate.

În urma solicitărilor adresate, Institutul Național de Statistică calculează valoarea **coșului mediu efectiv de consum lunar, separat, pentru persoana**

vârstnică singură și familie formată din două persoane vârstnice, pe medii de rezidență, respectând metodologia generală de calcul a coșului minim de consum lunar și selectând din datele Anchetei Bugetelor de Familie, pentru luna de referință solicitată, **consumurile medii înregistrate de gospodăriile de pensionari**.

Pentru luna iulie 2012, Institutul Național de Statistică prezintă, pe componente, coșul mediu efectiv de consum lunar pentru persoana vârstnică, după cum urmează:

▼ **Consumul alimentar** care se analizează cantitativ și valoric, în funcție de media consumului real al unei persoane vârstnice, de mediul de proveniență al acesteia (rural și urban), precum și în funcție de mărimea familiei.

Astfel, consumul alimentar din coșul mediu efectiv de consum lunar al unei persoane vârstnice singure față de consumul minim al populației este mai mic la pâine, fasole boabe, carne de porcine, carne de oaie și alte feluri de carne (produse generatoare de colesterol și de alte afecțiuni care conduc la deteriorarea stării de sănătate o dată cu înaintarea în vârstă) și mai mare la ouă, lapte proaspăt, cartofi, băuturi nealcoolice. La celelalte produse alimentare, necesarul minim lunar de consum al unei persoane vârstnice, în medie, este mai mare, având în vedere necesitatea fiziologică a organismului persoanei vârstnice de a consuma mai mult pentru a se întreține. (Tabelul nr.1).

Tabelul nr.1
Consumul alimentar, în unități fizice, al pensionarului singur și al pensionarului din familia de 2 persoane, total țară
- lunar /persoană -

Nr.crt.	Produse alimentare	Unitatea de măsură	Coșul mediu efectiv de consum pentru o persoană vârstnică singură	Coșul mediu efectiv de consum pentru un vârstnic din familia de 2 persoane	Coșul minim de consum al populației/persoană ¹⁾
			1	2	3
1	Făină	kg	1,322	1,366	1,101
2	Mălai	kg	2,452	2,396	2,100
3	Pâine	kg	10,776	10,132	11,400
4	Produse de franzelărie, specialități de panificație	kg	0,340	0,202	0,178
5	Paste făinoase	kg	0,509	0,359	0,250
6	Orez	kg	0,829	0,571	0,500
7	Fasole boabe	kg	0,749	0,578	0,751
8	Cartofi	kg	6,057	4,551	4,700
9	Morcovi, pătrunjel, pastârnac	kg	0,892	0,666	0,600
10	Ceapă uscată	kg	1,365	1,050	0,901
11	Varză murată și alte murături	kg	1,324	1,369	1,085

Nr.crt.	Produse alimentare	Unitatea de măsură	Coșul mediu efectiv de consum pentru o persoană vârstnică singură	Coșul mediu efectiv de consum pentru un vârstnic din familia de 2 persoane	Coșul minim de consum al populației/ persoană ³⁾
			1	2	3
12	Bulion	kg	0,502	0,415	0,296
13	Conserve de legume	kg	0,292	0,281	0,197
14	Mere	kg	1,788	1,368	1,090
15	Citrice, fructe meridionale	kg	0,478	0,411	0,197
16	Conserve din fructe	kg	0,356	0,295	0,250
17	Carne de bovine	kg	0,381	0,346	0,247
18	Carne de porcine	kg	0,836	0,815	0,888
19	Carne de pasăre	kg	1,954	1,438	0,987
20	Carne de oaie și alte feluri de carne	kg	0,119	0,165	0,148
21	Preparate din carne	kg	1,144	1,009	0,888
22	Pește proaspăt și congelat	kg	0,581	0,463	0,296
23	Lapte proaspăt	l	8,547	6,596	5,230
24	Lapte bătut, iaurt	l	0,407	0,421	0,246
25	Telemea de vacă	kg	0,583	0,511	0,395
26	Telemea de oaie	kg	0,277	0,270	0,246
27	Brânză proaspătă și smântână	kg	0,669	0,644	0,345
28	Ouă	bucati	23,000	17,000	15,000
29	Untură	kg	0,250	0,234	0,250
30	Ulei comestibil	l	1,622	1,212	0,987
31	Margarină	kg	0,354	0,223	0,197
32	Zahăr	kg	1,399	1,026	0,987
33	Ciocolată, bomboane	kg	0,053	0,039	0,050
34	Băuturi nealcoolice	l	2,129	2,123	0,839
Total (prețuri iulie 2012)		x	212,7	179,6	191,4

Notă: Datele sunt comunicate de Institutul Național de Statistică

³⁾Coșul minim de consum în unități fizice este stabilit pentru o persoană, ca medie la nivel de țară, conform datelor din OUG nr. 217/2000. Valoarea pentru luna iulie 2012 s-a calculat folosind prețurile utilizate în Anexa nr. 3.

Consumul alimentar din coșul mediu efectiv de consum al unei persoane vârstnice dintr-o familie de două persoane pensionare este inferior consumului minim al populației, la: pâine, fasole boabe, cartofi, carne de porcine, untură, ciocolată, bomboane și superior la: ouă, lapte proaspăt și băuturile nealcoolice.

Alimentele consumate în cantități mai mici de către persoana vârstnică dintr-o familie de două persoane pensionare față de alimentele consumate în medie de populație sunt cele care afectează starea de sănătate la vârsta a treia și care în mod firesc sunt evitate.

Consumul de produse alimentare al unei persoane vârstnice, sau care face parte dintr-o familie de vârstnici, față de consumul minim al populației, nu diferă pe medii de rezidență și se prezintă astfel:

- consum în cantități diminuate la cafea, fasole uscată, ulei, pâine și paste făinoase;
- consum mai mare la morcovi, ceapă, mere, iaurt, lapte de vacă și telemea de oaie, deoarece aceste produse alimentare sunt mai accesibile și asigură necesarul de proteine și vitamine. Practic vitaminele se asigură din fructe și legume – mere, morcovi, ceapă, usturoi și proteinele din iaurt, lapte de vacă, telemea de oaie și telemea de vacă.

Utilizând nivelul prețurilor lunii iulie 2012, Institutul Național de Statistică a calculat valoarea consumului alimentar din coșul mediu efectiv de consum pentru un pensionar singur, respectiv pentru un pensionar dintr-o familie de 2 pensionari (tabelele nr. 2 și 3), pe medii de rezidență și total.

Tabelul nr.2
Cheltuielile alimentare ale pensionarului singur

- lei /lună /persoană -

Nr.crt	Produse alimentare	Total	Urban	Rural
1	Făina	2,91	2,55	3,21
2	Mălai	4,43	2,35	6,21
3	Pâine	28,95	25,97	31,50
4	Produse de franzelărie	2,20	2,42	2,01
5	Paste făinoase	2,11	2,24	2,00
6	Orez	2,65	2,41	2,87
7	Fasoale boabe	3,90	2,75	4,88
8	Cartofi	5,41	5,35	5,45
9	Morcovi, pătrunjel, past	1,86	2,24	1,53
10	Ceapa uscata	2,38	2,24	2,51
11	Varza murata	5,59	3,66	7,25
12	Bulion	3,16	2,53	3,69
13	Conserve de legume	1,39	1,29	1,48
14	Mere	3,94	4,71	3,28
15	Citrice, fructe meridionale	2,15	2,81	1,58
16	Conserve din fructe	2,17	2,05	2,28
17	Carne de bovine	4,88	7,06	3,01
18	Carne de porcine	9,99	11,14	9,00
19	Carne de pasare	15,93	14,78	16,92
20	Carne de oaie si alte feluri de carne	2,32	1,68	2,87
21	Preparate din carne	13,58	12,70	14,34
22	Peste proaspăt și congelat	3,70	3,72	3,69
23	Lapte proaspăt	14,80	16,29	13,51
24	Lapte batut, iaurt	1,70	2,10	1,35
25	Telemea de vaca	6,27	6,97	5,67
26	Telemea de oaie	3,59	3,55	3,62
27	Branza poaspata și smantana	5,72	5,73	5,71
28	Oua	9,42	8,45	10,26

Nr.crt	Produse alimentare	Total	Urban	Rural
29	Untura	1,29	0,57	1,91
30	Ulei comestibil	9,02	8,70	9,29
31	Margarina	2,12	2,50	1,78
32	Zahăr	5,75	5,51	5,96
33	Ciocolată, bomboane	0,65	0,76	0,55
34	Băuturi nealcoolice	2,59	3,29	1,98
Total 1 - 34		188.52	183.07	193.15
Alte produse alimentare		24.13	27.28	21.25
Total produse alimentare		212.65	210.35	214.40

Tabelul nr.3
Cheltuielile alimentare ale pensionarului din familia de pensionari (2 persoane)

- lei /lună /persoană -

Nr.crt	Produse alimentare	Total	Urban	Rural
1	Făina	2,50	2,29	2,67
2	Mălai	4,18	1,88	5,97
3	Pâine	27,63	26,01	28,91
4	Produse de franzelărie	1,36	1,52	1,09
5	Paste făinoase	1,49	1,65	1,36
6	Orez	1,83	1,57	2,03
7	Fasoale boabe	2,96	2,05	3,67
8	Cartofi	4,06	4,11	4,03
9	Morcovi, pătrunjel, păstârnac	1,38	1,79	1,07
10	Ceapa uscată	1,83	1,70	1,93
11	Varză murată	5,79	4,13	7,09
12	Bulion	2,60	2,29	2,84
13	Conserve de legume	1,36	1,29	1,41
14	Mere	3,09	4,03	2,36
15	Citrice, fructe meridionale	1,94	2,50	1,29
16	Conserve din fructe	1,79	2,03	1,60
17	Carne de bovine	4,51	6,95	2,60
18	Carne de porcine	9,86	12,06	8,15
19	Carne de pasare	11,87	10,94	12,6
20	Carne de oaie și alte feluri de carne	3,18	20,24	3,88
21	Preparate din carne	12,30	11,37	13,02
22	Peste proaspăt și congelat	3,02	3,31	2,79
23	Lapte proaspăt	10,79	10,21	11,24
24	Lapte batut, iaurt	1,66	1,54	1,76
25	Telemea de vacă	5,35	5,35	5,35
26	Telemea de oaie	3,50	3,81	3,26
27	Branza poaspătă și smântână	5,52	5,01	5,92
28	Ouă	7,23	6,58	7,74
29	Untură	1,20	0,50	1,75
30	Ulei comestibil	6,75	6,90	6,63
31	Margarină	1,36	1,75	1,05
32	Zahăr	4,21	4,20	4,21
33	Ciocolată, bomboane	0,52	0,68	0,40
34	Băuturi nealcoolice	2,42	3,54	1,55
Total 1- 34		161.04	175.78	163.22
Alte produse alimentare		18.52	13.18	14.69
Total produse alimentare		179.56	188.96	177.91

- ✓ **Consumul de produse nealimentare** al persoanei vârstnice cuprinde confecții, tricotaje, încălțăminte, cărți, ziare, papetărie, medicamente, articole de igienă și este altfel constituit decât cel înregistrat de media populației. Utilizând nivelul prețurilor lunii **ieulie 2012**, Institutul Național de Statistică a calculat **valoarea** coșului mediu efectiv de consum la produsele nealimentare, pentru un pensionar singur, respectiv pentru un pensionar dintr-o familie de 2 pensionari, pe medii de rezidență și total.

Tabelul nr. 4

Cheltuielile nealimentare ale pensionarului singur și ale pensionarului care face parte din familia de 2 pensionari, total țară

- lei /lună /persoană -

Nr. crt.	Produse nealimentare	Coșul mediu efectiv de consum lunar pt persoana vârstnică	Coșul mediu efectiv de consum lunar pentru un vârstnic din familia de 2 persoane
		1	2
1	Confecții	1,82	2,23
2	Tricotaje	0,73	0,92
3	Încălțăminte	3,10	3,55
4	Cărți, ziare, papetărie	1,41	1,83
5	Medicamente	12,41	12,23
6	Articole de igienă	5,91	5,21
7	Combustibili	25,10	24,01
Total 1 - 7		50,48	49,98
Alte produse nealimentare		18,63	18,44
Total – lei (prețuri iulie 2012)		69,11	68,42

Notă: Datele sunt comunicate de Institutul Național de Statistică și se referă la luna iulie 2012

Consumul pensionarului singur față de consumul pensionarului din familia de 2 persoane este mai redus la confecții, tricotaje, încălțăminte, cărți-ziare-papetărie și mai ridicat la medicamente, articole de igienă, combustibil și la alte produse nealimentare.

Tabelul nr. 5

Cheltuielile nealimentare ale pensionarului singur, pe medii

- lei /lună /persoană -

Nr.crt	Produse nealimentare	URBAN	RURAL
		1	2
1	Confecții	2,06	1,62
2	Tricotaje	0,75	0,72
3	Încălțăminte	2,71	3,43
4	Cărți, ziare, papetarie	2,50	0,48
5	Medicamente	18,47	7,22
6	Articole de igienă	7,74	4,34
7	Combustibili	9,71	38,29
Total 1 - 7		43,94	56,10
Alte produse nealimentare		16,22	20,70
TOTAL lei (prețuri iulie 2012)		60,16	76,80

Consumul pensionarului singur în mediul urban față de mediul rural este mai crescut la confecții, tricotaje, articole de igienă – determinat de o înclinație mai ridicată spre confort, la cărți-ziare-papetărie – explicabil prin interesul mai mare față de cultură și la medicamente – cauzat de înclinația vârstnicilor din mediul urban de a-și îngriji mai bine starea de sănătate față de cei din mediul rural.

Tabelul nr. 6

**Cheltuielile nealimentare ale pensionarului
care face parte din familia de 2 pensionari, pe medii**

- lei /lună /persoană -

Nr.crt.	Produse nealimentare	URBAN	RURAL
		1	2
1	Confecții	2,56	1,97
2	Tricotaje	1,13	0,76
3	Încălțăminte	3,28	3,75
4	Cărți, ziare, papetărie	3,26	0,71
5	Medicamente	18,83	7,08
6	Articole de igienă	7,43	3,47
7	Combustibili	10,57	34,50
Total 1 - 7		47,06	52,24
Alte produse nealimentare		19,39	16,77
Total - lei (preturi iulie 2012)		66.45	69.01

Notă: Datele sunt comunicate de Institutul Național de Statistică și se referă la luna iulie 2012

Observațiile făcute la consumul pensionarului singur pe medii sunt aceleași și la pensionarul din familia de 2 pensionari.

- ✓ **Cheltuielile pentru plata serviciilor** ale persoanei vârstnice se referă: la apa, canal, salubritate, energie electrică, energie termică, gaze naturale, abonament RTV, telefon transport de călători și servicii medicale. Utilizând nivelul prețurilor lunii iulie 2012, Institutul Național de Statistică a calculat valoarea coșului mediu efectiv de consum de servicii pentru un pensionar singur, respectiv pentru un pensionar dintr-o familie de 2 pensionari, pe medii de rezidență și total.

Referitor la cheltuielile pentru plata serviciilor, consumul atât pentru pensionarul singur, cât și pentru pensionarul care face parte din familia de 2 pensionari, acestea sunt net superioare în mediul urban față de cel din mediul rural.

Tabelul nr.7

**Cheltuielile pentru servicii, pe medii, ale unui pensionar singur,
respectiv ale unui pensionar din familia de 2 pensionari**

- lei /lună /persoană -

Nr.crt	Categoria de pensionari funcție de mediu și de mărimea familiei	Coșul mediu efectiv de consum lunar pt persoana vârstnică
1	Pensionar din familia de 2 pensionari – rural	46,56
2	Pensionar din familia de 2 pensionari – urban	201,17
Total pensionar din familia de 2 pensionari		112,37
3	1 pensionar – rural	44,47
4	1 pensionar – urban	241,07
Total - 1 pensionar		135,24

Notă: Datele au fost comunicate de Institutul Național de Statistică pentru luna iulie 2012

Pe grupe de servicii, la nivel total, pentru pensionarul singur și pensionarul din familia de pensionari, precum și pentru fiecare din aceștia, pe medii, situația este prezentată în tabelele 8,9 și 10.

Tabelul nr. 8

**Cheltuielile pentru servicii ale pensionarului singur și ale pensionarului
care face parte din familia de 2 pensionari, total țară**

- lei /lună /persoană -

Nr.crt	Servicii	Coșul mediu efectiv de consum lunar pt persoana vârstnică	Coșul mediu efectiv de consum lunar pentru un vârstnic din familia de 2 persoane
		1	2
1	Apa, canal, salubritate	25,54	19,11
2	Energie electrică	23,31	18,67
3	Energie termică	20,91	15,63
4	Gaze naturale	24,64	21,58
5	Abonament RTV	5,24	3,88
6	Telefon	10,81	9,04
7	Transport de calatori	3,56	3,55
8	Servicii medicale	2,78	5,58
Total 1- 8		116,79	97,04
Alte servicii		18,45	15,33
TOTAL servicii (preturi iulie 2012)		135,24	112,37

Tabelul nr. 9

Cheltuielile pentru servicii ale pensionarului singur, pe medii

- lei /lună /persoană -

Nr.crt	Servicii	URBAN	RURAL
		1	2
1	Apa, canal, salubritate	52,13	2,74
2	Energie electrică	29,48	18,02
3	Energie termică	45,10	0,16
4	Gaze naturale	45,09	7,10
5	Abonament RTV	8,25	2,65
6	Telefon	19,41	3,44

Nr.crt	Servicii	URBAN	RURAL
		1	2
7	Transport de calatori	5,69	1,73
8	Servicii medicale	3,03	2,56
Total 1- 8		208,18	38,40
Alte servicii		32,89	6,07
TOTAL servicii (preturi iulie 2012)		241,07	44,47

Tabelul nr. 10

**Cheltuielile pentru servicii ale pensionarului
care face parte din familia de 2 pensionari, pe medii**

- lei /lună /persoană -

Nr.crt	Servicii	URBAN	RURAL
		1	2
1	Apa, canal, salubritate	40,48	2,42
2	Energie electrică	23,87	14,61
3	Energie termică	35,63	-
4	Gaze naturale	39,86	7,31
5	Abonament RTV	6,34	1,95
6	Telefon	15,42	4,06
7	Transport de calători	5,64	1,91
8	Servicii medicale	6,48	4,87
Total 1- 8		173,72	37,13
Alte servicii		27,45	9,43
TOTAL servicii (preturi iulie 2012)		201,17	46,56

Așa cum se poate observa, pentru fiecare grupă de servicii consumul pensionarului din mediul urban este net superior celui din mediul rural.

În concluzie, având în vedere cele trei componente, coșul mediu efectiv de consum lunar, pentru pensionarul singur, respectiv pentru pensionarul care face parte din familia de 2 pensionari, defalcat pe principalele categorii de produse și servicii, în luna iulie 2012, se prezintă astfel:

Tabelul nr.11

Coșul mediu efectiv de consum lunar pentru pensionarul singur

Lei /persoană

	Produse alimentare	Produse nealimentare	Servicii	Total
Media pe țară	212,65	69,11	135,24	417,00
Urban	210,35	60,16	241,07	511,58
Rural	214,40	76,80	44,47	335,67

Tabelul nr.12

Coșul mediu efectiv de consum lunar pentru pensionarul din familia de 2 pensionari

Lei /persoană

	Produse alimentare	Produse nealimentare	Servicii	Total
Media pe țară	179,56	68,42	112,37	360,35
Urban	188,96	66,45	201,17	456,58
Rural	177,91	69,01	46,56	293,48

O parte din consumul produselor alimentare provenind din autoproducție a permis ca disponibilul bănesc să fie folosit pentru produsele nealimentare, în mediul rural.

*

* *

Pentru stabilirea **coșului minim de consum lunar**, prin metoda utilizată de Institutul Național de Statistică, se pleacă de la situația existentă **fără să țină cont de nevoile reale** pentru un trai decent. Inexactitatea acestei metode considerăm că rezultă în principal din următoarele aspecte:

- pentru obținerea consumului valoric de utilități (energie electrică, termică, gaze naturale), consumul mediu unitar ce revine pe gospodărie, cantitățile stabilite prin OUG 217 /2000, se multiplică cu prețurile /tarifele medii pe țară, fără a se face o diferențiere pe anotimpuri: cald /rece, pe tipuri de încălzire a locuinței sau mediul de rezidență;
- Consumului de medicamente în mediul rural este mai mic decât în mediul urban (aproximativ 40,0% din consumul din mediul urban), în condițiile în care procentul persoanelor vârstnice ce declară că suferă de cel puțin o boală cronică este superior în mediul rural față de urban, respectiv 25,7% față de 21,7% la grupa de vârstă 65-74 ani și 29,8% față de 21,6% grupa de vârstă 75 ani și peste⁶;
- consumului de produse nealimentare pare să fie subdimensionat, în special la grupele: confecții, tricotaje și încălțăminte;
- calculul coșului mediu efectiv de consum lunar se bazează pe datele Anchetei Bugetelor de Familie - pentru luna de referință solicitată și **nu reflectă nevoile reale** minime de consum ale acestei categorii de populație, ci doar consumul mediu efectiv al gospodăriilor de pensionari aflate în jurul pragului de sărăcie relativă (60,0% în consumul mediu total al acestei categorii).

Prin abrogarea art. 2 al OUG 217 /2000, calculul se face numai la solicitare expresă, pentru persoana vârstnică din familia de 2 pensionari și pentru persoana vârstnică singură.

⁶ Date culese din lucrarea "Condițiile de viață ale populației din România în anul 2011", Institutul Național de Statistică, 2012, pagina nr.173, procentele sunt calculate la totalul persoanelor de 15 ani și peste ce au declarat că suferă de o boală cronică;

Capitolul IV

Metodologia de stabilire a minimului decent de trai și a minimului de subzistență, utilizată de către Institutul de Cercetare a Calității Vieții, analiza structurii, comparații și concluzii

Metoda folosită de către Institutul de Cercetare a Calității Vieții, este de tip **normativ**. Aceasta stabilește cuantumuri valorice, ce nu depind de nivelurile de consum înregistrate la un moment dat, ci se bazează pe norme stabilite în studii de specialitate care privesc dezvoltarea și manifestarea persoanei, atât în viața de zi cu zi în spațiul familial, cât și în afara lui, în societate. Aceasta folosește în calcul normele de consum stabilite de specialiști (sociologi, economiști, nutriționiști), fără să folosească sondaje efectuate într-o anumită perioadă sau aprecieri comparative cu o perioadă anterioară;

Calculul acoperă toate cheltuielile privind consumul de bunuri și servicii necesare persoanei și familiei sale, acasă și în societate. Acestea sunt grupate în componente, după cum urmează:

✓ **Consumul alimentar** are la bază normele de consum stabilite de specialiștii nutriționiști de la Institutul de Igienă și Sănătate Publică din București.

În cazul familiei de pensionari s-a apreciat consumul primului pensionar, bărbat, cap de gospodărie ca fiind 0,8 din consumul adultului, bărbat, activ, iar pentru a doua persoană vârstnică pensionară, femeie, s-a apreciat tot 0,8 din consumul femeii active. Calculul consumului alimentar, pe componente și pe total se face separat pentru cei doi membri ai familiei, urmând a se însuma la final.

De asemenea, s-a optat pentru definirea minimului de trai al persoanei vârstnice ca fiind un consum alimentar de **2.700 calorii pe zi**, respectiv un minim stabilit de nutriționiști.

Principala grupă de produse alimentare este considerată **carnea și produsele din carne**. Cantitatea cea mai mare de carne consumată între porc, vită și pui a fost stabilită la carnea de porc, deoarece intră în obișnuințele de consum ale adulților din România, urmată de carnea de vită apreciată de nutriționiști ca fiind foarte sănătoasă pentru organism, iar ultima a fost stabilită carnea de pui, deoarece, pe de o parte, ea este o carne accesibilă ca preț pe piață, iar pe de altă parte constituie carnea cea mai recomandată de nutriționiști pentru a fi consumată de persoanele vârstnice.

O altă grupă importantă de produse alimentare o constituie **lactatele și derivatele din lapte**. Acestea s-au stabilit tot în funcție de preferințe și sănătate pentru organism, respectiv telemea de oaie, telemea de vacă și iaurt (un derivat absolut necesar vârstnicilor) și untul într-o cantitate mai mică, substituit fiind de consumul de margarină care face parte tot din grupa grăsimilor.

De asemenea, la grupa **grăsimi** a fost ales uleiul de floarea soarelui necesar în prepararea zilnică a mâncării gătite, ca și **legumele** ce vin să întregescă necesarul de componente nutritive pentru organism.

La grupa de **legume** au fost alese: ceapa, morcovul, usturoiul și pătrunjelul deoarece pot fi folosite la toate felurile de mâncare și sunt accesibile pe piață în toate anotimpurile, regăsindu-se în culturile tuturor zonelor geografice, de la câmpie până la zonele mai înalte de deal sau podiș.

Principala opțiune în necesarul alimentar de legume o constituie cartoful consumat în cantități mari, care se regăsește în toate tipurile de culturi, de șes și de deal, podiș, în sud ca și în nord, în vestul ca și în estul țării.

De asemenea, fasolea este o legumă des folosită în alimentație și iarna, ca și vara, uscată sau verde, în funcție de anotimp și merele din categoria fructelor care au aria de răspândire cea mai largă și pot fi procurate în toate anotimpurile.

Au mai fost luate în calcul în categoria alimentelor, **zahărul și dulciurile**, iar în cantitate redusă, **cafeaua**, intrată în obișnuințele și preferințele de consum ale persoanelor vârstnice.

O analiză aparte a fost efectuată la evaluarea produselor din autoconsum în mediul rural.

Dintre produsele care, în mediul urban sunt cumpărate, iar în mediul rural sunt asigurate și consumate în cadrul gospodăriei, s-au considerat:

- **lactatele** (laptele de vacă, telemea de oaie și telemea de vacă, iaurtul, untul);
 - **carnea și produsele din carne** (carnea de porc, vită și pui, untura care provine de la animalele crescute în propriile gospodării);
 - **ouăle** provenite de la păsările crescute în gospodărie;
 - **legumele**, cum ar fi: morcovul, ceapa, usturoiul, verdeața, cartoful, fasolea verde și uscată, acestea fiind cultivate pe parcursul întregului an.
- ▼ **Cheltuielile cu îmbrăcămintea și încălțăminte** au avut în vedere, în primul rând, sexul persoanei și anotimpul. Acesta este și motivul detalierii produselor,

în principiu, pentru persoane inactive, pensionari, ținându-se seama de cele necesare în casă și în afara spațiului de locuit.

- ✓ **Locuința se consideră alcătuită dintr-o singură cameră** pentru familia de pensionari, atât din mediul urban, cât și din mediul rural. Celelalte cheltuieli legate de: locuință: mobilier, articolele electrice și de uz gospodăresc, articolele tehnico-sanitare și de igienă, articolele textile pentru uz casnic, veselă, tacâmurile, articolele de menaj, alte produse de uz gospodăresc, se stabilesc separat pe medii de rezidență. Cheltuielile legate de serviciile de igienă personală, serviciile de reparare și întreținere a obiectelor de îmbrăcăminte și încălțăminte se stabilesc separat pentru bărbați și pentru femei, inactivi, pensionari, cu domiciliul în mediul urban și respectiv în mediul rural.
- ✓ **Cheltuielile cu locuința** se stabilesc pe baza cotelor lunare de întreținere de la locuințele cu o singură cameră (garsonieră). Aceste cote lunare de plată a întreținerii se preiau de la administrația blocurilor de tip vilă (2 scări, 4 etaje), de la blocurile cu 8 sau 10 etaje și de la blocurile cu 4 etaje și mai multe scări.
- ✓ **Transportul are în vedere 2 călătorii cu reducere**, echivalentul unei călătorii cu trenul, pentru familia de pensionari din mediile urban și rural, atunci când se deplasează, o dată pe an, în vacanță de agrement sau la tratament.
- ✓ **Articolele de papetărie privesc**, în special, cerințele pentru un minim necesar.
- ✓ La categoria de cheltuieli pentru **medicamente se rețin numai cele strict necesare pentru trusa de prim ajutor** și nu cele pentru asigurarea unui tratament profilactic, pornindu-se de la premisa unei îmbătrâniri sănătoase și nu cazurile de tratare a bolilor cronice pe perioade îndelungate de timp.

Conținutul **trusei medicale**, din locuința persoanei vârstnice este următorul:

- Analgezice și antiinflamatorii (algoalmin, antinevralgic, aspirină, piramidon, paracetamol)
- Alcool medicinal
- Fașă
- Furazolidon
- Leucoplast
- Flacon cu vitamine + întăritoare
- Siropuri pentru tuse
- Antibiotice (ampicilină)
- Rivanol

*

* *

Metoda normativă folosită de Institutul de Cercetare a Calității Vieții, se aplică numai la fundamentarea următoarelor 2 concepte:

- a) **Minimul** corespunzător unui nivel **de trai decent** se definește, în cazul unei familii de pensionari, ca fiind necesarul de resurse pentru consumul curent (alimente, îmbrăcăminte, încălțăminte, medicamente, întreținerea locuinței, servicii), la care se adaugă cheltuielile necesare pentru educație și cultură care favorizează afirmarea și socializarea persoanelor, stimulează componenta de statut social care le permite dezvoltarea și participarea la progresul social. Din cercetările în domeniu realizate în România începând cu anul 1994 și până în prezent, aprecierile persoanelor (cap de gospodărie) au constituit reperul cel mai important în stabilirea cheltuielilor referitoare la îmbrăcăminte /încălțăminte, igienă personală, întreținerea locuinței și dotarea acesteia, care au fost aplicate la stabilirea normelor de consum. La produsele alimentare și celelalte grupe de servicii s-au folosit inițial prețurile de pe piața liberă, (respectiv tarifele unice de consum), care au fost ulterior inflatate lunar, pe categorii, folosind indicii prețurilor de consum publicați de Institutul Național de Statistică.
- b) **Minimul de subzistență** este inferior minimului de trai decent care nu mai cuprinde cheltuielile de informare, cultură și călătorii (transport). Obiectele de mobilier, dotarea locuinței cu aparatură casnică și electrocasnică, precum și o parte din garderoba personală, care, se apreciază, că există deja în gospodărie și s-a convenit să nu se efectueze noi cheltuieli cu acestea.

Minimul de subzistență se limitează numai la aspectele legate de supraviețuirea unei persoane, fiind inferior minimului decent de trai, tocmai prin elementele de dezvoltare și afirmare socială a acesteia.

Din elementele furnizate de Institutul de Cercetare a Calității Vieții, rezultă următoarea situație pentru minimul de trai decent și pentru minimul de subzistență, pentru pensionarul singur și pentru familia de 2 pensionari, pe medii de rezidență, la nivelul lunii **iulie 2012** :

Tabelul nr.13

- lei -

		Pensionarul singur	Familia de 2 pensionari
Urban	Decent	699	1329
	Subzistență	591	1123
Rural	Decent	692	1315
	Subzistență	527	1001
Total	Decent	696	1323
	Subzistență	562	1068

Structura minimului de trai decent și a minimul de subzistență, pentru pensionarul singur, pe medii, la nivelul lunii **ieulie 2012**, este următoarea:

Tabelul nr.14
- lei -

	Urban		Rural		Total	
	Minim de subzistență	Minim decent	Minim de subzistență	Minim decent	Minim de subzistență	Minim decent
Produce alimentare	311	295	304	226	308	264
Produce nealimentare	48	60	68	147	57	99
Servicii	232	344	155	319	197	333
Total	591	699	527	692	562	696

Se constată că valoarea totală a minimului de trai decent, comunicată de Institutul de Cercetare a Calității Vieții – pe medii de rezidență și pe total – este mai mare decât valoarea coșului minim de consum lunar comunicat de Institutul Național de Statistică.

*

* *

Metoda prezentată de Institutul de Cercetare a Calității Vieții pentru stabilirea celor două niveluri minime de trai, nu evidențiază în mod real cheltuielile strict necesare care cad în sarcina persoanelor vârstnice, introducând ipoteze simplificate de calcul în ceea ce privește:

- cheltuielile cu îmbrăcămintea și încălțăminte;
- transportul – care nu îl include decât cel pe calea ferată;
- medicamentele calculate numai pentru trusa de prim ajutor - în condițiile în care 23,5% din persoanele de 65 - 74 ani și 25,4% din persoanele de 75 ani și peste declară că suferă de cel puțin o boală cronică⁷ și care necesită cheltuieli lunare cu medicamentele de întreținere și analizele medicale;
- nu se are în vedere existența unor cheltuieli neprevăzute;
- cheltuielile de întreținere a locuinței nu sunt diferențiate pe sisteme de încălzire a locuinței (termoficare, gaze, combustibil lichid, lemne și cărbuni, electricitate);
- spațiul de locuit este limitat la o singură cameră.

⁷ Date culese din lucrarea “Condițiile de viață ale populației din România în anul 2011”, Institutul Național de Statistică, 2012, pagina nr.173, procentele sunt calculate la totalul persoanelor de 15 ani și peste ce au declarat că suferă de o boală cronică;

De asemenea nivelul consumului persoanelor vârstnice, apreciat ca fiind doar 0,8 față de consumul unei persoane adulte nu se susține⁸, cum nu se susține nici axarea consumului de carne pe cea de porc, în condițiile în care majoritatea persoanelor vârstnice țin regim alimentar.

Considerăm totodată deficitar faptul că nu se are în vedere în mod distinct determinarea cheltuielilor medii pentru locuință pe tipuri de încălzire, respectiv încălzirea în sistem centralizat (termoficare), cu gaze, cu combustibil lichid, cu lemne și cărbuni, cu energie electrică sau în sisteme individuale mixte, a căror cheltuieli în perioada sezonului rece sunt mari și foarte diferite și afectează direct nivelul veniturilor rămase pentru acoperirea celorlalte categorii de cheltuieli.

Trebuie să remarcăm și faptul că 53,0% din gospodăriile de pensionari locuiesc în locații cu trei sau mai multe camere, iar restul de 47,0% în locații cu 1-2 camere⁹, ceea ce, atunci când nu se poate face o separare în sistemul de încălzire, majorează semnificativ cheltuielile de întreținere.

De asemenea, în calculul minimului de trai decent, metoda normativă prevede o sumă numai de 10,0% din cuantumul total al coșului de consum lunar pentru constituirea unui fond de siguranță și economie, în vederea acoperirii diverselor cheltuieli pentru situații neprevăzute: boală, spitalizare, deces etc. Această sumă este extrem de mică față de costurile excesiv de mari practicate în prezent de către furnizorii acestor servicii.

În concluzie apreciem că normativele avute în vedere în aplicarea acestei metode sunt subdimensionate și nu pot asigura în mod real un nivel decent de trai persoanelor vârstnice ale căror venituri lunare sunt în jur de 696¹⁰ lei.

⁸ "Estimarea unei scale de echivalență adecvată pentru România", Dr. Marius Augustin Pop, Revista Inovația Socială nr. 2 /2009 (iulie - decembrie) pp. 41 - 64, Academia Română, Institutul de Cercetare a Calității Vieții.

⁹ Date culese din lucrarea "Condițiile de viață ale populației din România în anul 2011", Institutul Național de Statistică, 2012, pagina nr.107;

¹⁰ Valoarea minimului de trai decent, pentru un pensionar singur, nivel țară, calculată pe baza datelor comunicate de Institutul de Cercetare a Calității Vieții pentru luna iulie 2012

Capitolul V

Propunere în vederea instituirii coșului minim de consum lunar pentru pensionarul singur din mediul urban

Persoanele vârstnice au nevoi specifice, diferite de celelalte categorii de populație, fapt pentru care este imperios necesar să se stabilească un coș minim de consum lunar pentru acestea. În acest scop propunem următoarea metodologie de calcul pentru pensionarul singur din mediul urban:

Coșul minim de consum lunar se structurează pe următoarele secțiuni:

A. Produse alimentare

Această secțiune cuprinde produsele alimentare nominalizate în structura coșului minim de consum lunar reglementat prin O.U.G. nr. 217 /2000 și calculat inițial trimestrial de către Institutul Național de Statistică. Se va avea în vedere ca produsele să asigure un necesar minim caloric stabilit de nutriționiști pentru persoana vârstnică.

Prețurile unitare ale acestor produse se preiau lunar, ca medie, de pe piața liberă. Prin aplicarea acestor prețuri la cantitățile stabilite se obține cheltuiala lunară minimă cu produsele alimentare necesare pentru alimentația unui pensionar singur.

B. Produse nealimentare

A doua secțiune conține principalele grupe de bunuri nealimentare strict necesare pensionarilor, respectiv: confecții, tricotaje, încălțăminte, cărți și rechizite, medicamente, articole de igienă, articole de menaj, electrocasnice și produse de uz gospodăresc. Pentru fiecare grupă de produse se calculează media lunară corespunzătoare cheltuielilor totale estimate ca strict necesare la nivel de un an¹¹.

Produsele pe care le considerăm ca fiind strict necesare pentru persoana vârstnică, pe fiecare grupă de bunuri nealimentare sunt:

- **Confecții** – pălărie, șapcă, palton /pardesiu, costum, sacou /taior /rochie, pantalon /fustă, maiou /sutien, pijama /cămașă de noapte, ciorapi PNA /nylon, mănuși (textile), batiste, curea.
- **Tricotaje** – căciulă, fular, tricou, bluză, pulovăr, ciorapi /șosete.
- **Încălțăminte** – ghete /cizme, pantofi, sandale și papuci de casă.
- **Cărți și rechizite** – presă, reviste, cărți, coli de scris, pixuri, plicuri, timbre etc.

¹¹ Pornind de la datele publicate de Institutul Național de Statistică pe baza Anchetei Bugetelor de Familie, pentru gospodăria de pensionari, cu excepția medicamentelor.

- **Medicamente** – consumul de medicamente se consideră egal cu cel rezultat din Ancheta Bugetelor de Familie, pentru gospodăria medie de pensionari.
- **Articole de igienă** – aparat și pastă de ras, săpun de toaletă, pastă /perie de dinți, pieptene, foarfece, deodorant, alcool medicinal.
- **Articole de menaj** – accesorii bucătărie (oală, tigaie, ibric, polonic, pâlnie, tavă de copt, ceaun, grătar, strecurătoare, sită, fund de lemn, făcăleț, destupător de sticlă, tirbușon, tacâmuri, farfurii, castroane, pahare, căni, spălător de vase), accesorii baie (lighean, cârlige de rufe), accesorii locuință (vază pentru flori, fâraș, mătură, coș gunoi etc.).
- **Electrocasnice** – frigider, aragaz, mixer, fierbător, uscător de păr, aspirator, fier de călcat, aparat radio /TV, mașină de spălat rufe, corpuri de iluminat (lampă), produse care se achiziționează o dată la 5 ani.
- **Produse de uz gospodăresc** – detergent rufe, detergent vase, perii încălțăminte /haine, măhuri, cremă de ghete.
- **Alte produse nealimentare** – alte produse de maximă necesitate, neclasificate anterior: articole de mobilier, articole textile, umbrelă, becuri, întrerupătoare etc.

C. Servicii

În această secțiune se includem cheltuielile cu principalele grupe de servicii:

- **Energia electrică** – pentru care consumul mediu lunar ce revine pe o persoană, conform balanței energetice, se multiplică cu tariful unic pe țară stabilit prin acte normative sau note de negociere, obținându-se astfel cheltuiala lunară. Pentru energia electrică, norma de consum stabilită pentru persoana vârstnică este de 42 kwh /lunar.
- **Telefon** – pentru care se ia în calcul costul lunar al unui abonament standard cu 100 impulsuri incluse.
- **Transport** – pentru care se ia în calcul costul mediu lunar a 21 călătorii (metrou, c.f., auto).
- **Încălzirea locuinței, cu:**
 - **Energie termică furnizată în sistem centralizat** – se ia în calcul costul mediu lunar care în prezent este diferențiat pe sezoane: rece - lunile noiembrie - martie și cald - lunile aprilie - octombrie;

- **Gaze** – consumul se calculează prin multiplicarea normei actuale de consum, de 15 m.c./ lunar /per persoană, cu tarifele unice pe țară stabilite prin acte normative;
- **Lemne, cărbuni sau alte tipuri de combustibili** – se calculează costurile medii lunare pornind de la cheltuielile totale estimate la nivel de an¹².
- **Apă – canal – salubritate** – se calculează costurile medii lunare pornind de la cheltuielile totale reglementate la nivel de an¹¹.
- **Servicii medicale** – se calculează costurile medii lunare pornind de la cheltuielile totale estimate la nivel de an¹¹.
- **Impozite și taxe** – se calculează costurile medii lunare pornind de la cheltuielile totale reglementate la nivel de an¹¹.
- **Alte servicii** – în care sunt incluse - servicii de igienă personală (tuns), servicii de reparații și întreținere îmbrăcăminte și încălțăminte – pentru fiecare din acestea, se calculează costurile medii lunare pornind de la cheltuielile totale estimate la nivel de an¹¹.

*
* *

Fiecare din aceste secțiuni cuprinde și categoria: alte produse (servicii) (nenominalizate). Sumele aferente se calculează prin aplicarea de coeficienți la valorile rezultate din însumarea componentelor nominalizate și anume: **0,150** pentru produsele alimentare, **0,504** pentru bunurile nealimentare și **0,148** pentru servicii. Acești coeficienți sunt determinați statistic, pentru fiecare secțiune în parte, de către Institutul Național de Statistică.

Coșul minim de consum lunar odată calculat potrivit acestei metodologii se **reevaluează trimestrial**, astfel: prețurile (valorile) corespunzătoare componentelor nominalizate se inflatază prin multiplicare cu **indicii prețurilor de consum la principalele mărfuri și servicii, calculați și publicați lunar de către Institutul Național de Statistică**, iar valorile aferente componentelor nenominalizate (alte produse) se obțin prin aplicarea coeficienților prezentați mai sus.

¹² Pornind de la datele publicate de Institutul Național de Statistică pe baza Anchetei Bugetelor de Familie, pentru gospodăria de pensionari, cu excepția medicamentelor.

Capitolul VI

Propunerea valorii coșului minim de consum lunar pentru pensionarul singur din mediul urban, în prețurile lunii iulie 2012

Apreciind că pentru pensionarul singur din mediul urban, valoarea coșului mediu efectiv de consum lunar stabilit de Institutul Național de Statistică, precum și nivelul minim de trai decent, furnizat de Institutul de Cercetare a Calității Vieții, sunt insuficiente pentru a-i asigura acestuia un trai decent, Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice propune instituirea unui coș minim de consum lunar pentru pensionarul singur din mediul urban, păstrând pentru produsele alimentare, cantitățile stabilite de Institutul Național de Statistică pentru asigurarea necesarului minim de calorii.

Precizăm că 41,9% din gospodăriile de pensionari¹³ au considerat necesar în anul 2011 un venit net lunar cuprins între 1001 și 2000 lei pentru a face față cheltuielilor curente. **Utilizând prețurile lunii iulie 2012**, a rezultat nivelului acestui **coș minim de consum lunar de 987,46 lei /persoană**, nivel considerat acceptabil și care ar trebui să fie atins de nivelul pensiei medii de bază. (anexa nr.3).

Comparativ cu valoarea coșului minim de consum lunar propusă de Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice, valoarea coșului mediu efectiv de consum de lunar, calculată de Institutul Național de Statistică și a minimumului de trai decent stabilit de Institutul de Cercetare a Calității Vieții, se prezintă astfel, pentru un pensionar singur din mediul **urban**, pentru luna **iulie 2012**:

Tabelul nr.15

- lei -

	INS	ICCV	CNPV
	coșul mediu efectiv de consum lunar	minimumul de trai decent	coșul minim de consum lunar
Total	511,58	699,00	987,46
Produse alimentare	210,35	295,00	288,65
Produse nealimentare	60,16	60,00	211,97
Servicii	241,07	344,00	486,84

¹³ Date preluate din lucrarea "Condițiile de viață ale populației din România în anul 2011", Institutul Național de Statistică, 2012, pagina nr.17;

Așa cum se constată, valoarea coșului minim de consum lunar propusă de Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice, calculat la un minim necesar pentru toate componentele sale, depășește cu mult valorile propuse de Institutul Național de Statistică și Institutul de Cercetare a Calității Vieții. La grupa produselor nealimentare, consumul este mult subdimensionat, în cazul celorlalte două surse, iar la grupa servicii este mai redus.

Stabilirea de către instituțiile cu atribuții în acest domeniu a unui coș minim de consum lunar corespunzător nevoilor reale specifice persoanei vârstnice este deosebit de necesară în perioada actuală, în vederea aplicării de măsuri concrete de protecție socială susținute de un cadru juridic adecvat.

Capitolul VII

Propuneri

În perioada actuală este necesar ca în România să se promoveze măsuri concrete destinate persoanelor vârstnice prevăzute într-un **Program Național pentru Protecția Socială a Persoanelor Vârstnice**, pentru a permite acestora să dispună de resurse suficiente pentru o existență decentă, să poată participa activ la viața publică, socială și culturală și să decidă asupra propriei vieți, să ducă o existență independentă, cât mai mult timp posibil.

În ceea ce privește principalele contribuții ale administrației publice centrale, responsabile pentru îmbunătățirea situației materiale a persoanelor vârstnice, apreciem că acestea pot fi sintetizate după cum urmează:

- **Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale**
 - să elaboreze o metodologie cadru de stabilire a nivelului **coșului minim de consum lunar** pentru persoanele vârstnice care să aibă în vedere o detaliere a serviciilor pe tipuri de rezidență și proceduri de încălzire a locuinței, precum și să determine corect și real nivelul cheltuielilor cu medicamentele de întreținere pentru vârstnici.
 - să acorde ajutor vârstnicilor care formează familii /cupluri sau sunt singuri, prin reglementarea de prestații în bani și facilități care să corespundă nevoilor reale ale persoanelor de vârstă a treia.
 - să mențină valoarea **punctului de pensie la cel puțin 45,0%** din nivelul câștigului mediu brut pe economie corect prognozat;
 - **să indexeze periodic pensiile pentru acoperirea integrală a ratei reale a inflației** ca urmare a creșterii a prețurilor la alimentele de bază, medicamente și servicii;
 - în anul 2013 **să se majoreze cuantumul** pensiei sociale minim garantate în plată la nivelul minimului de trai decent stabilit de Institutul de Cercetare a Calității Vieții.

- **Institutul Național de Statistică**
 - să calculeze coșul minim de consum necesar pentru familia de pensionari și persoana vârstnică singură, diferențiat pe medii de

rezidență, al cărui cuantum să fie aprobat prin hotărâre a Guvernului, nivel față de care Guvernul și organele abilitate să dispună indexări ale veniturilor persoanelor vârstnice, facilități, scutiri sau diminuări ale taxelor locale și impozitelor etc.

• **Alte instituții abilitate**

- considerarea valorii coșului minim de consum lunar ca referință minimă la fundamentarea măsurilor din toate domeniile care privesc persoanele vârstnice.

Director general
Marius Augustin Pop

Șef birou „Analize și studii”
Alina Matei

Expert
Olguța Ersilia Mihart

Bibliografie

1. "Condițiile de viață ale populației din România în anul 2011", Institutul Național de Statistică, 2012;
2. Metodologia de stabilire a coșului minim de consum lunar pentru pensionarul singur, respectiv a pensionarului din familia de 2 pensionari, utilizată de Institutul Național de Statistică;
3. Metodologia de stabilire a minimumului decent de trai și a minimumului de subzistență, stabilită de Institutul de Cercetare a Calității Vieții;
4. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 217 din 24 noiembrie 2000 privind aprobarea coșului minim de consum lunar;
5. Structura și valoarea coșului efectiv de consum lunar pentru pensionarul singur, respectiv pensionarul din familia de 2 pensionari calculate de Institutul Național de Statistică, în prețurile lunii iulie 2012;
6. Structura și valoarea minimumului decent de trai și a minimumului de subzistență, pentru pensionarul singur, respectiv familia de 2 pensionari calculate de Institutul de Cercetare a Calității Vieții, în prețurile lunii iulie 2012;
7. Numărul pensionarilor de asigurări sociale de stat și agricultori pe tranșe de pensii, în luna iulie 2012, furnizat de Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale;
8. "Estimarea unei scale de echivalență adecvată pentru România", Dr. Marius Augustin Pop, Revista Inovația Socială nr. 2 /2009 (iulie - decembrie) pp. 41 - 64, Academia Română, Institutul de Cercetare a Calității Vieții.

Gruparea pensionarilor de asigurări sociale de stat și agicultori pe niveluri de pensii⁾ și pe categorii, IULIE 2012
-persoane-

Tranșe de cuantum - lei -	TOTAL asigurați	Pensia pentru limită vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțială	Pensia de invaliditate Din care:				Pensia de urmaș	Ajutor social
					Total	Grad 1	Grad 2	Grad 3		
TOTAL. din care:	5.310.203	3.810.561	10.897	111.932	775.497	38.341	377.113	360.043	600.337	979
Procente	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
350	942.493	525.800	107	8.852	85.196	2.281	29.265	53.650	321.562	976
351 - 375	176.393	108.463	13	3.739	30.353	1.109	15.716	13.528	33.823	2
376 - 400	228.481	157.583	23	4.229	35.541	1.729	18.805	15.007	31.104	1
401 – 416	101.600	56.554	13	2.940	25.255	1.739	12.779	10.737	16.838	0
Sub valoarea coșului mediu efectiv de consum lunar^{****}) - 417 lei	1.448.967	848.400	156	19.760	176.345	6.858	76.565	92.922	403.327	979
Procente	27,29	22,26	1,43	17,65	22,74	17,89	20,30	25,81	67,18	100,00
417 – 450	230.294	128.188	31	6.664	57.245	3.943	28.965	24.337	38.166	0
451 – 500	282.113	136.100	49	10.063	92.326	6.300	45.354	40.672	43.575	0
501 – 562	314.136	154.192	114	12.963	112.152	5.904	56.449	49.799	34.715	0
Sub valoarea nivelului minim de subzistență^{****}) 562 lei	2.275.510	1.266.880	350	49.450	438.068	23.005	207.333	207.730	519.783	979
Procente	42,85	33,25	3,21	44,18	56,49	60,00	54,98	57,70	86,58	100,00

Coșul minim de consum lunar pentru persoanele vârstnice

Tranșe de cuantum - lei -	TOTAL asigurați	Pensia pentru limită vârstă	Pensia anticipată	Pensia anticipată parțială	Pensia de invaliditate din care:				Pensia de urmaș	Ajutor social
					Total	Grad 1	Grad 2	Grad 3		
563-600	195.690	96.054	71	8.075	69.864	3.677	35.165	31.022	21.626	0
601-696	448.854	298.094	1.149	16.993	109.288	4.724	55.327	49.237	23.330	0
Sub valoarea nivelului minim de trai decent**) -696 lei	2.920.054	1.661.028	1.570	74.518	617.220	31.406	297.825	287.989	564.739	979
Procente	54,99	43,59	14,41	66,57	79,59	81,91	78,98	79,99	94,07	100,00
697 - 740	207.890	138.064	532	7.871	50.617	2.188	25.625	22.804	10.806	0
741 - 800	257.936	206.390	1.364	7.687	35.510	1.485	17.871	16.154	6.985	0
801 - 900	398.241	345.500	2.272	8.672	34.302	1.421	17.127	15.754	7.495	0
901 - 1000	346.442	318.065	1.922	4.991	17.296	787	8.584	7.925	4.168	0
1001 - 1200	517.796	494.196	2.005	4.579	13.191	630	6.412	6.149	3.825	0
1201 - 1600	462.297	450.999	987	2.636	5.827	340	2.902	2.585	1.848	0
1601 - 2000	131.787	129.533	196	662	1.069	61	517	491	327	0
2001 - 2500	46.578	45.882	37	209	347	13	183	151	103	0
2501 - 3000	13.330	13.185	9	55	60	4	34	22	21	0
3001 - 3500	4.645	4.572	1	27	35	3	18	14	10	0
3501 - 4000	1.689	1.663	1	17	4	0	3	1	4	0
4001 - 4500	732	716	0	3	9	0	7	2	4	0
4501 - 5000	308	298	0	2	8	3	3	2	0	0
peste 5000	478	470	1	3	2	0	2	0	2	0

) Suma suplimentară alocată de la bugetul de stat pentru asigurarea pensiei minime garantate de 350 lei nu este luată în calcul;

) Valoarea nivelului minim de subzistență și a nivelului minim de trai decent, total țară, pentru pensionarul singur, **calculat la prețurile lunii iulie 2012, a fost calculat pe baza datelor comunicate de Institutul de Cercetare a Calității Vieții;

***) Valoarea coșului mediu efectiv de consum lunar al pensionarului singur, total țară, **calculat la prețurile lunii iulie 2012, comunicat de Institutul Național de Statistică.**

Rata de sărăcie¹⁴ pentru persoanele de 60 ani și peste, total și pe sexe
în anul 2010¹⁵, în Statele Membre UE-27

- procente -

Nr crt	Țara/Regiunea	Simbol țara	Total	Feminin	Masculin
-	Europa de Est				
1	Bulgaria	BG	28,7	33,4	22,0
2	Cehia	CZ	6,4	9,4	2,5
3	Ungaria	HU	4,8	5,3	4,0
4	Polonia	PL	14,0	16,0	10,9
5	România	RO	15,7	18,4	11,7
6	Slovacia	SK	6,7	8,5	4,1
-	Europa de Nord				
7	Danemarca	DK	14,4	15,6	13,1
8	Estonia	EE	15,5	18,0	10,7
9	Finlanda	FI	15,6	18,8	11,4
10	Irlanda	IE	13,1	12,5	13,7
11	Letonia	LV	19,6	21,7	15,7
12	Lituania	LT	12,6	13,0	12,0
13	Suedia	SE	13,0	17,5	7,6
14	Marea Britanie	UK	19,9	22,1	17,3
-	Europa de Sud				
15	Grecia	EL	20,8	22,4	18,9
16	Italia	IT	15,6	18,0	12,4
17	Malta	MT	18,7	17,6	20,0
18	Portugalia	PT	20,0	22,2	17,2
19	Slovenia	SI	18,8	24,3	11,1
20	Spania	ES	20,6	22,0	18,7
21	Cipru	CY	34,7	37,7	31,3
-	Europa de Vest				
22	Austria	AT	13,8	16,5	10,3
23	Belgia	BE	17,8	18,5	16,8
24	Franța	FR	9,7	10,9	8,2
25	Germania	DE	15,1	16,4	13,8
26	Luxemburg	LU	6,8	7,1	6,4
27	Olanda	NL	6,9	7,2	6,5
-	UE-27	-	15,3	17,1	13,0

¹⁴ Rata sărăciei este stabilită la valoarea de 60.0% din mediana distribuției gospodăriilor, după venitul disponibil pe adult echivalent. Numărul de "unități adult echivalent" din fiecare gospodărie a fost calculat pe baza unei scale de echivalență, care are în vedere faptul că nevoile copiilor diferă de cele ale adulților și că nevoile de consum ale unei gospodării nu cresc proporțional cu numărul persoanelor ce o compun;

¹⁵ Sursa: bazele de date Eurostat.

**Propunere privind coșul minim de consum lunar pentru pensionarul
singur din mediul urban, la nivelul prețurilor lunii iulie 2012**

Produse și servicii	UM	Cantitate ¹⁾	lei/UM	Valoare iulie 2012 (lei/pers)
A. PRODUSE ALIMENTARE				
Faina	kg	1,106	3.5	3,87
Malai	kg	1,137	3.0	3,41
Paine	kg	9,584	1.8	17,25
Produse de franzelarie	kg	0,368	20.0	7,36
Paste fainoase	kg	0,535	4.8	2,57
Orez	kg	0,755	6.5	4,91
Fasole boabe	kg	0,519	7.0	3,63
Cartofi	kg	5,727	2.0	11,45
Morcovi, patrunjel, pastarnac	kg	1,033	3.0	3,10
Ceapa uscata	kg	1,275	2.5	3,19
Varza murata si alte muraturi	kg	0,931	7.0	6,52
Bulion	kg	0,411	10.0	4,11
Conserve de legume	kg	0,262	18.8	4,93
Mere	kg	2,101	3.3	6,93
Citrice, fructe meridionale	kg	0,644	6.3	4,06
Conserve din fructe	kg	0,314	12.4	3,89
Carne de bovine	kg	0,517	15.6	8,07
Carne de porcine	kg	0,858	16.1	13,81
Carne de pasare	kg	1,788	11.5	20,56
Carne de oaie si alte feluri de carne	kg	0,076	20.0	1,52
Preparate din carne	kg	1,027	21.2	21,77
Peste proaspat si congelat	kg	0,531	12.6	6,69
Lapte proaspat	l	7,860	3.0	23,58
Lapte batut, iaurt	l	0,476	6.7	3,19
Telemea de vaca	kg	0,600	11.5	6,90
Telemea de oaie	kg	0,263	13.9	3,66
Branza proaspata si smantana	kg	0,612	12.5	7,34
Oua	bucati	20,000	0.6	12,00
Slănină și untura	kg	0,108	8.0	0.86
Ulei comestibil	l	1,606	6.0	9.64

Produse și servicii	UM	Cantitate ¹⁾	lei/UM	Valoare iulie 2012 (lei/pers)
Margarina	kg	0,416	11.3	4,70
Zahar	kg	1,370	5.0	6,85
Ciocolata, bomboane	kg	0,052	21.0	1,09
Bauturi nealcoolice	l	3,037	2.5	7,59
Total	x	x	X	251,00
Alte produse alimentare	x	x	X	37,65
TOTAL PRODUSE ALIMENTARE	x	x	X	288,65
B. PRODUSE NEALIMENTARE				
Confectii	x	x	x	9,97
Tricotaje	x	x	x	5,22
Incaltaminte	x	x	x	16,39
Carti si rechizite	x	x	x	5,37
Medicamente	x	x	x	57,92
Articole de igiena	x	x	x	15,55
Articole menaj, electrocasnice și produse de uz gospodăresc	x	x	x	30,52
Total	x	x	x	140,94
Alte produse nealimentare	x	x	X	71,03
TOTAL PRODUSE NEALIMENTARE	x	x	x	211,97
C. SERVICII				
Apa, canal, salubritate	x	x	x	37,41
Energie electrica	Kwh	42	1,15	48,30
Energie termica sau alte surse de energie	Gcal	x	x	167,80
Gaze naturale	m.c.	15	1,19	17,85
Telefon	x	x	x	48,68
Transport (metrou, c,f,, auto)	x	x	x	49,25
Servicii medicale	x	x	x	44,79
Impozite si taxe	x	x	x	10,00
Total	x	x	x	424.08
Alte servicii	x	x	X	62,76
TOTAL SERVICII	x	x	x	486,84
TOTAL GENERAL	x	x	x	987,46

¹⁾Cantitățile de produse sunt stabilite de Institutul Național de Statistică pentru asigurarea minim de consum caloric al unei persoane vârstnice

